

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.009.01.2022

Pan
Olgierd Geblewicz
Marszałek
Województwa Zachodniopomorskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Korsarzy 34
70-540 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/052 – Realizacja wybranych inwestycji w województwach.

I. Dane identyfikacyjne.

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie ¹ , ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Olgierd Geblewicz Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego ² od 29 listopada 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Planowanie i przygotowanie do realizacji inwestycji. 2. Wybór wykonawcy inwestycji. 3. Przebieg inwestycji i nadzór nad realizacją procesów inwestycyjnych. 4. Utrzymanie stanu technicznego obiektów budowlanych. 5. Wydatkowanie i rozliczanie środków publicznych na inwestycję.
Okres objęty kontrolą	Lata 2010-2022 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych ³) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ , z zastosowaniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 ustawy o NIK.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie ⁵ .
Kontrolerzy	1. Karol Kośnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/83/2022 z 19 maja 2022 r. 2. Adam Milczarek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/84/2022 z 19 maja 2022 r. (akta kontroli str. 1-4, 507)

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności.

OCENA OGÓLNA

W objętym kontrolą zakresie Urząd prawidłowo realizował inwestycję pn. „Termomodernizacja budynku przy ul. Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie wraz z remontem i dostosowaniem pomieszczeń na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie” oraz budowę budynku przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie pn. „Budowa demonstracyjnego budynku pasywnego siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie”⁷.

Inwestycja została właściwie przygotowana. Przeprowadzono analizy ekonomiczne, zapewniono kadrę pracowniczą posiadającą niezbędne i adekwatne do potrzeb wykonywanych zadań kwalifikacje. Środki na realizację Inwestycji zaplanowano w niezbędnej wysokości oraz pozyskano dofinansowanie zewnętrzne.

Dla realizacji zadania inwestycyjnego opracowana została niezbędna dokumentacja projektowa oraz uzyskano wymagane pozwolenie na jego realizację. Uzyskane pozwolenie na budowę zmieniono decyzją, wprowadzającą zmiany dotyczące

¹ Dalej: Urząd lub UMWZ.

² Dalej: Marszałek Województwa.

³ 11 października 2022 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁵ Dalej: NIK.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Dalej: Inwestycja lub zadanie inwestycyjne.

rozwiązań projektowych ściany oddzielenia pożarowego i docieplenia ściany szczytowej.

W zawartych umowach, w tym o roboty budowlane, wprowadzono zapisy zabezpieczające interes inwestora. Urząd zapewnił prawidłowe wywiązywanie się z obowiązków przez wykonawcę robót, takich jak przekazywanie inwestorowi wymaganych dokumentów, w tym sprawozdań miesięcznych z postępu robót.

Wybór wykonawcy projektu oraz wykonawcy Inwestycji został przeprowadzony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸. Przeznaczone na Inwestycję środki zostały wydatkowane terminowo, oszczędnie i w wysokościach określonych w umowie z wykonawcą oraz zgodnie z warunkami umowy o dofinansowanie.

W ciągu całego procesu inwestycyjnego na bieżąco weryfikowano standard i jakość wykonywanych robót budowlanych oraz użytych materiałów, co do ich zgodności z ustalonymi wymaganiami, w szczególności na podstawie przedkładanych przez wykonawcę wniosków materiałowych, wyników badań laboratoryjnych, oceny materiałów w trakcie wbudowywania, próbek z odwiertów analizowanych przez laboratorium wykonawcy robót. Badania kontrolne przeprowadzone przez biegłego powołanego w trakcie kontroli NIK wykazały zgodność wykonanych robót z dokumentacją projektową oraz wymaganiami.

Urząd prowadził wymaganą dokumentację w zakresie kontroli stanu oddanego do użytku budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, tj. książkę obiektu budowlanego, do której dołączono protokół z przeprowadzonej kontroli okresowej stanu technicznego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- dokonania części wpisów do dzienników budowy przez inspektorów nadzoru w sposób umożliwiający dokonanie uzupełnień;
- nieusunięcia dwóch nieprawidłowości stwierdzonych podczas okresowej kontroli budynku, których naprawa powinna zostać przeprowadzona niezwłocznie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności.

OBSZAR

1. Planowanie i przygotowanie do realizacji inwestycji.

Opis stanu faktycznego

1.1. Do zadań wieloosobowego stanowiska ds. obsługi administracyjnej obiektów Urzędu należało inicjowanie działań zmierzających do scalenia UMWZ. Sprawdzeniem zasadności oraz technicznych i formalnych możliwości wytypowanych lokalizacji scalonej siedziby Urzędu zajmował się Wydział Inwestycji i Nieruchomości¹⁰. W planowaniu i przygotowaniu Inwestycji uczestniczyło około 30 pracowników Urzędu.

(akta kontroli str. 5, 27)

Marszałek Województwa powołał¹¹ dziesięcioosobowy zespół, którego celem działania było m.in. określenie: potrzeb lokalowych UMWZ, formuły wyboru

⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. (obowiązująca do 31 grudnia 2020 r.); dalej: ustawa pzp.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dalej: WliN.

¹¹ Zarządzeniem nr 51/2010 Marszałka Województwa z 29 kwietnia 2010 r. w sprawie powołania Zespołu roboczego ds. przygotowania procesu pozyskania scalonej siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. Zespół powołano na czas do 31 grudnia 2011 r.

doradcy¹², założeń do programu funkcjonalno-użytkowego¹³, do finansowania i do harmonogramów realizacji projektu z rozważeniem możliwości: wykorzystania nieruchomości z zasobów Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego, wynajmu budynku biurowego z opcją wykupu, pozyskania istniejącego lub będącego w budowie budynku biurowego, a także pozyskania działki inwestycyjnej i samodzielnej budowy. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego¹⁴ pozytywnie zaopiniował¹⁵ konsolidację Urzędu w jednej siedzibie, m.in. z uwagi na dotychczasowe rozproszenie przestrzenne UMWZ.

(akta kontroli str. 5, 28-30, 32-37)

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego¹⁶ powołał¹⁷ jedenastoosobowy zespół do przeprowadzenia negocjacji celem pozyskania skonsolidowanej siedziby Urzędu. Zgodnie z „Raportem z oceny oferty sprzedaży nieruchomości przy ul. Zbożowej” z 26 marca 2013 r. koszt zakupu istniejącego budynku wyniósłby ok. 90 000 tys. zł i byłby porównywalny z kosztem¹⁸ budowy nowego budynku na działce przy ul. Starzyńskiego, która należała do Samorządu Województwa¹⁹.

(akta kontroli str. 5, 29-30, 114, 117-131, 159)

Marszałek Województwa wydał 12 czerwca 2013 r. zarządzenie²⁰, którym określił, że WliN był właściwy ds. przygotowania i prowadzenia inwestycji budowy siedziby Urzędu, a także powołał jedenastoosobowy zespół ds. przygotowania siedziby UMWZ przy ul. Teofila Starzyńskiego.

Województwo Zachodniopomorskie uzyskało decyzję Prezydenta Miasta Szczecin²¹ z 25 października 2013 r. ustalającą warunki lokalizacji inwestycji celu publicznego dla inwestycji polegającej na budowie siedziby Urzędu przy ul. Teofila Starzyńskiego²². Decyzja została 3 grudnia 2013 r. uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, po rozpatrzeniu odwołania Zarządu Województwa z 12 listopada 2013 r.²³ Postępowanie administracyjne zostało zawieszono 30 stycznia 2014 r.²⁴, do dnia wejścia w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stare Miasto – Wały Chrobrego”, lecz nie dłużej niż na okres 12 miesięcy od dnia złożenia wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego, tj. do 19 czerwca 2014 r.

(akta kontroli str. 5, 29-30, 157-158, 188-212)

Zarząd Województwa trzema uchwałami z 12 kwietnia 2016 r. wszczął postępowania o udzielenie zamówień publicznych dotyczących inwestycji pn. „Konsolidacja siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego” na wybór wykonawcy pełnobrańowej dokumentacji

¹² Analiza możliwości lokalizacji Urzędu w jednej siedzibie oraz świadczenie usług doradczych w trakcie realizacji projektu.

¹³ Dalej: PFU.

¹⁴ Dalej: Sejmik Województwa.

¹⁵ Uchwała nr XL/476/10 Sejmiku Województwa z 25 maja 2010 r. w sprawie opinii w zakresie konsolidacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w jednej siedzibie.

¹⁶ Dalej: Zarząd Województwa.

¹⁷ Uchwała nr 830/12 Zarządu Województwa z 22 maja 2012 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia negocjacji.

¹⁸ Szacunkowo ok. 86 000 tys. zł.

¹⁹ Działka nr 3/7 o. 1030 nabyta 23 listopada 2012 r. przez Województwo Zachodniopomorskie od Skarbu Państwa z przeznaczeniem na cele budowy i utrzymania pomieszczeń dla urzędów organów władzy i administracji publicznej.

²⁰ Zarządzenie nr 50/13 Marszałka Województwa z 12 czerwca 2013 r. w sprawie przygotowania siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

²¹ Dalej: Prezydent.

²² Decyzja nr 1/2013 o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z 25 października 2013 r.

²³ Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 3 grudnia 2013 r.

²⁴ Postanowienie Prezydenta o zawieszeniu postępowania z 30 stycznia 2014 r.

projektowej oraz na wybór wykonawcy pełniącego funkcję Inżyniera Kontraktu i na kompleksową obsługę prawną²⁵.

(akta kontroli str. 30)

Według stanu na koniec czerwca 2017 r. komórki organizacyjne Urzędu znajdowały się w 11 lokalizacjach, z tego w pięciu zajmowały pomieszczenia Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego (łącznie powierzchnia 6 215 m²), a w sześciu wynajmowane (9 408 m²)²⁶.

(akta kontroli str. 261)

Województwo Zachodniopomorskie zleciło, na łączną kwotę 378 549,00 zł brutto, opracowanie dokumentów planistycznych 10 podmiotom zewnętrznym:

- 17 listopada 2011 r. z konsorcjum trzech firm zawarto umowę nr WA/33/36/11 na wykonanie analiz, opinii i rekomendacji odnośnie możliwości lokalizacji scalonej siedziby Urzędu. Wynagrodzenie ryczałtowe ustalono na 295 200,00 zł brutto. Umowę aneksowano 17 listopada 2011 r. wydłużając o osiem dni termin wykonania, tj. do 23 marca 2012 r. Wykonawca terminowo wywiązał się ze zlecenia. Analizie poddano sześć nieruchomości:

- obręb ulic Wiosny Ludów i Zdrojowej, teren niezabudowany o powierzchni około 2,57 ha,
- przy ul. Janosika 1, 3, teren zabudowany o pow. 1,32 ha,
- przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 42, teren zabudowany o pow. 0,59 ha,
- przy ul. Teofila Starzyńskiego, teren zabudowany o pow. ok. 0,83 ha,
- przy ul. Leszczynowej 15, teren zabudowany o pow. 0,96 ha,
- przy ul. Mącznej 4, teren niezabudowany o pow. ok. 2,0 ha,

Najwyżej ocenione zostały dwie lokalizacje w Szczecinie przy ul. Janosika i ul. Teofila Starzyńskiego (budowa samodzielna lub przez spółkę celową);

- 28 maja 2013 r. zawarto umowę nr 57/WliN/2013 na wykonanie analizy planistycznej nieruchomości przy ul. Teofila Starzyńskiego z wynagrodzeniem 7 380,00 zł brutto;
- 29 maja 2013 r. zawarto umowę nr 58/WliN/2013 na wykonanie opinii geologicznej nieruchomości przy ul. Teofila Starzyńskiego z wynagrodzeniem 5 000,00 zł brutto;
- 31 lipca 2013 r. zlecono wykonanie analizy możliwości zabudowy nieruchomości przy ul. Teofila Starzyńskiego z wynagrodzeniem 2 950,00 zł brutto;
- 5 listopada 2014 r. umowę nr 82/WliN/2014 na wykonanie oceny konstrukcji budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 z wynagrodzeniem 9 225,00 zł brutto;
- 11 września 2015 r. umowę nr 24/WliN/2015 na wykonanie ekspertyzy technicznej nt. możliwości wybudowania budynku pasywnego na działce w obrębie ulic Piłsudskiego/Mazowiecka z wynagrodzeniem 3 690,00 zł brutto;
- 9 grudnia 2015 r. umowę nr 33/WliN/2013 na wykonanie inwentaryzacji budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 z wynagrodzeniem 40 590,00 zł brutto oraz umowę nr 35/WliN/2013 na wykonanie audytu energetycznego budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 z wynagrodzeniem 18 450,00 zł brutto;

²⁵ Odpowiednio zarządzenia nr: 603/16, 604/16 i 605/16.

²⁶ Pomieszczenia własne zlokalizowane przy al. Wyzwolenia 105 i ulicach: Korsarzy 34 (Zamek Książąt Pomorskich), Kuśnierska 12b, Adama Mickiewicza 41, Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42. Pomieszczenia wynajmowane przy pl. Hołdu Pruskiego 8 i przy ulicach: Jagiellońska 21/U5, Teofila Starzyńskiego 1 i 3-4, Św. Ducha oraz Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30.

- 15 grudnia 2015 r. umowę nr 34/WliN/2015 na wykonanie badań gruntu działki przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 z wynagrodzeniem 7 134,00 zł brutto;
- 18 marca 2016 r. umowę nr 12/WliN/2016 na wykonanie analizy zasadności wymiany instalacji oświetleniowej i wind w budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 z wynagrodzeniem 7 380,00 zł brutto.

(akta kontroli str. 5-6, 28-31, 68-111, 271-286, 414-417)

Koordynator Inwestycji wyjaśnił: *Wybór lokalizacji przy ul. Piłsudskiego/Mazowieckiej wynikał z wysokiej oceny konsorcjum DSC. Atutami lokalizacji był fakt, że działka i budynek były własnością Województwa. Taki wybór pozwalał na uzyskanie największych środków finansowych z zewnątrz, dzięki czemu możliwe było odciążenie budżetu Województwa. Dla istniejącego już budynku możliwe było uzyskanie środków zewnętrznych na termomodernizację obiektu oraz środków z Pomocy Technicznej na wewnętrzne roboty wykończeniowe. Pozostała część pochodziła z budżetu Województwa. Budowa budynku pasywnego była możliwa tylko przy założeniu budowy od początku całkowicie nowego budynku pasywnego. Dzięki funkcji demonstracyjnej możliwe było pozyskanie 85% środków z funduszy unijnych. Inne rozważane lokalizacje nie stwarzały takich możliwości. Wzięcie kredytu byłoby równoznaczne z przekroczeniem dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia Województwa.*

(akta kontroli str. 755)

1.2. Na potrzeby realizacji Inwestycji uchwałą nr XI/213/16 Sejmiku Województwa z 26 kwietnia 2016 r. zabezpieczono środki w wysokości 89 390 020 zł. Następnie kwota ta była sześciokrotnie zwiększana²⁷ i ostatecznie na potrzeby realizacji Inwestycji zabezpieczono 224 448 167 zł²⁸ (52 732 535 zł z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego, 171 755 632 zł ze środków Unii Europejskiej²⁹).

(akta kontroli str. 506-507)

Inwestycja została objęta dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej w łącznej wysokości 178 478 787,15 zł³⁰, na podstawie decyzji:

1) nr RPZP.02.01.00-32-0001/19-00 z 17 grudnia 2019 r., tytuł projektu „Konsolidacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego – zadanie nr 2 Budowa demonstracyjnego budynku pasywnego siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie”.

Budżet projektu:

- wydatki całkowite – 125 018 340,00 zł;
- wydatki kwalifikowalne – 125 018 340,00 zł;
- dofinansowanie (90,27%) – 112 852 055,70 zł (w tym środki z EFRR³¹ – 106 265 588,97 zł i z budżet państwa – 6 586 466,73 zł).

Decyzją zmieniającą nr RPZP.02.01.00-32-0001/19-01 z 29 czerwca 2021 r. zwiększono wydatki całkowite i kwalifikowalne oraz dofinansowanie z EFRR na:

- wydatki całkowite – 131 382 084,10 zł;
- wydatki kwalifikowalne – 131 382 084,10 zł;
- dofinansowanie (90,01%) – 118 261 238,22 zł (w tym środki z EFRR – 111 674 771,49 zł)³².

²⁷ Uchwały Sejmiku Województwa nr: XXVI/404/17 z 12 września 2017 r., V/60/19 z 28 marca 2019 r., IX/105/19 z 12 września 2019 r., XV/195/20 z 7 maja 2020 r., XXVI/313/21 z 24 czerwca 2021 r.

²⁸ Uchwała Sejmiku Województwa nr XXX/349/21 z 7 grudnia 2021 r.

²⁹ W tym 9 985 877 zł z budżetu państwa.

³⁰ Różnica w wysokości 6 723 151,94 zł pomiędzy środkami zabezpieczonymi, a objętych dofinansowaniem wynika decyzji zmieniającej nr RPZP.02.01.00-32-0001/19-03 z 27 września 2022 r.

³¹ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

³² Wysokość środków budżetu państwa pozostała bez zmian.

Decyzją zmieniającą nr RPZP.02.01.00-32-0001/19-03 z 27 września 2022 r. zwiększono wydatki całkowite i kwalifikowalne oraz dofinansowanie z EFRR na:

- a) wydatki całkowite – 139 291 678,16 zł;
- b) wydatki kwalifikowalne – 139 291 678,16 zł;
- c) dofinansowanie (89,73%) – 124 984 393,16 zł (w tym środki z EFRR – 118 397 926,43 zł)³³.

2) Nr RPZP.02.13.00-32-A001/19-00 z 13 maja 2020 r., tytuł projektu Konsolidacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego - zadanie 1: „Termomodernizacja budynku przy ulicy Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie na potrzeby siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie”.

Budżet projektu:

- a) wydatki całkowite – 33 994 098,97 zł;
- b) wydatki kwalifikowalne – 33 994 098,97 zł;
- c) dofinansowanie (95%) – 32 294 393,99 zł (w tym środki z EFRR – 28 894 984,10 zł, z budżetu państwa – 3 399 409,89 zł).

3) 11 decyzji o dofinansowanie w ramach pomocy technicznej działanie 10.1 RPO WZ³⁴ 2014-2020 na łączną kwotę 21 200 000 zł. Całość wydatków kwalifikowalnych była finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Środki były wydatkowane na realizację projektów „Przebudowa budynku z adaptacją pomieszczeń na potrzeby instytucji zajmującej się wdrażaniem RPO WZ 2014-2020 (lata 2016 – 2022)”; „Wsparcie beneficjenta w zakresie przygotowania projektów w ramach działań 2.1 i 2.13 RPO WZ 2014-2020 (lata 2016-2019)”; „Wsparcie Beneficjenta w zakresie przygotowania do realizacji projektów w ramach Konsolidacji siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie w 2019 r.”

(akta kontroli str. 392, 549)

UMWZ na pokrycie wkładu własnego otrzymał 26 maja 2018 r.³⁵ od Europejskiego Banku Inwestycyjnego pożyczkę w wysokości 28 902 110 zł³⁶. Wysokość pożyczki została zwiększona 27 maja 2021 r. do kwoty 50 840 748 zł.

(akta kontroli str. 505)

1.3. Postępowanie na opracowanie pełnobrańowej dokumentacji projektowej wraz ze specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych oraz kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót Urząd przeprowadził od 15 kwietnia do 21 listopada 2016 r. w trybie przetargu ograniczonego, co szczegółowo opisano w pkt 2.1 niniejszego wystąpienia. Województwo Zachodniopomorskie³⁷ zawarło 21 listopada 2016 r. umowę nr 29/WliN/2016 na wykonanie całościowej dokumentacji projektowej. Przedmiotu umowy nie wykonano w pełnym zakresie, z opóźnieniem wykonano projekt budowlany, na podstawie którego uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę. Inwestor odstąpił od umowy w odniesieniu do niewykonanej części zamówienia, na podstawie art. 491 § 2 i art. 635 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny³⁸.

Postępowanie na opracowanie założeń do projektów wykonawczych w zakresie PFU przeprowadzono od 26 października do 8 listopada 2018 r. w trybie zapytania

³³ Wysokość środków budżetu państwa pozostała bez zmian.

³⁴ Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego.

³⁵ Data alokacji środków.

³⁶ Umowa pn. „Ramowy Program Inwestycyjny II dla Regionu Zachodniopomorskiego” z 7 maja 2018 r., alokacja potwierdzona przez Europejski Bank Inwestycyjny (pismo znak Ops/BSNE-3/2016-0122/PC/lp).

³⁷ Dalej także Inwestor.

³⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.

ofertowego bez stosowania ustawy pzp (na podstawie art. 4 ust. 8 tej ustawy). Województwo Zachodniopomorskie zawarło 8 listopada 2018 r. umowę nr 38/WliN/2018, którą wykonano terminowo.

Postępowanie m.in. na opracowanie pełnobrańzowej dokumentacji projektów wykonawczych wraz ze specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych oraz kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót przeprowadzono od 11 kwietnia do 4 października 2019 r. w trybie przetargu nieograniczonego, co opisano w pkt 2.1. Województwo Zachodniopomorskie zawarło 4 października 2019 r. umowę nr 37/WliN/2019 na wykonanie dokumentacji projektowej i robót budowlanych. Przedmiot umowy w zakresie projektowania wykonano terminowo.

Urząd opracował Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia³⁹ we współpracy z Inżynierem Kontraktu, bez zawierania osobnej umowy.

(akta kontroli str. 5, 8, 308-351, 755-758)

W skład dokumentacji projektowej, wykonanej na podstawie umowy nr 29/WliN/2016, wchodziła koncepcja wielobranżowa i projekt budowlany. Wydatki poniesione na opracowanie dokumentacji wyniosły 1 107,00 tys. zł.

Postanowieniem Prezydenta z 26 stycznia 2018 r. Województwo Zachodniopomorskie zostało zobowiązane do uzupełnienia dokumentów i projektu budowlanego⁴⁰ załączonych do wniosku z 21 grudnia 2017 r. o wydanie pozwolenia na budowę, poprzez naprawę nieprawidłowości polegających na:

- nieprzedłożeniu pełnomocnictwa do składania oświadczeń w imieniu Marszałka Województwa przez osobę składającą oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
- niewłaściwym opisanie zakresu Inwestycji w tytule projektu budowlanego, wniosku i oświadczeniu o posiadaniu prawa do dysponowania terenem na cele budowlane⁴¹;
- niepełnym wykazaniu spełnienia ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – Piłsudskiego – Mazurska w Szczecinie”⁴²;
- nieczytelnym przedstawieniu terenu docelowej Inwestycji na projekcie zagospodarowania⁴³;
- nieprzedłożeniu wyników badań geologiczno-inżynierskich i geotechnicznych warunków posadowienia obiektu budowlanego⁴⁴;
- nieokreśleniu przeznaczenia budynków na sąsiednich działkach i części odległości projektowanej od istniejącej zabudowy oraz niewykazaniu spełnienia warunków właściwego oświetlenia i nasłonecznienia⁴⁵;
- nieprzedłożeniu załącznika do postanowienia Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiej Straży Pożarnej z 24 listopada 2017 r.;

³⁹ Dalej: SIWZ.

⁴⁰ W terminie do 25 kwietnia 2018 r.

⁴¹ Brak m.in. działek nr: 21/3, 21/5 i 21/6 o. 1032 oraz wpisanie działek nr 115 o. 1031 i nr 9 o. 1032, nieuwjętych w Ewidencji Gruntów i Budynków.

⁴² Uchwała nr XXIII/538/16 Rady Miasta Szczecin z 18 października 2016 r. Brak wykazania spełnienia ustaleń w zakresie: utrzymania historycznej kompozycji i detalu architektonicznego budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42, naniesienia na rysunkach wszystkich instalacji i urządzeń technicznych oraz wykazania zgodności usytuowania wiaty śmietnikowej z ustaleniami miejscowego planu.

⁴³ Nieujęcie w legendzie rysunku części zastosowanych oznaczeń graficznych, błędny oznaczeniu obowiązującej i nieprzekraczalnej linii zabudowy (art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.); dalej: Prawo budowlane.

⁴⁴ Artykuł 34 ust. 3 pkt 4 Prawa budowlanego oraz § 7 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz. U. poz. 463).

⁴⁵ § 13, 57 i 60 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225); dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

- nieprzedłożeniu postanowienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej⁴⁶;
- niespełnieniu części wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, dotyczących przedstawienia sposobu zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne oraz przedstawienia ekspertyzy technicznej w zakresie: przebudowywanego budynku, wpływu rozbiórki budynków przy granicy działki na budynki na działkach nr 19/3 i 21/7 o. 1032, a także budowy na sąsiednie budynki;
- niezgodności projektu budowlanego z obowiązującymi zasadami dotyczącymi zakresu i formy projektu budowlanego w zakresie: wskazania projektanta, o którym mowa w art. 20 Prawa budowlanego, uzupełnienia spisu treści i numeracji stron, potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopii mapy do celów projektowych, określenia kategorii geotechnicznej obiektu budowlanego i warunków geotechnicznych gruntu, uzupełnienia konstrukcyjnej części projektu o rzut fundamentów, informacji o obszarze oddziaływania obiektu⁴⁷, a także oznaczenia budynku w inwentaryzacji w sposób umożliwiający lokalizację zinventaryzowanego fragmentu budynku na planie całego obiektu.

(akta kontroli str. 6, 9, 17-19, 26, 289-293)

Koordinator Inwestycji wyjaśnił: *Na przełomie lat 2017/2018 zmieniano warunki techniczne dotyczące obiektów budowlanych. W tej sytuacji złożono wniosek o pozwolenie na budowę jeszcze w 2017 r., załączając niepełną dokumentację. Późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby konieczność przeprojektowania całości projektu budowlanego, celem dostosowania do zmienionych warunków technicznych.*

(akta kontroli str. 755)

Na podstawie umowy nr 38/WliN/2018 Inwestor uzyskał PFU i oszacowanie wartości zamówienia. Poniesione wydatki na wykonanie umowy wyniosły 103 935,00 zł brutto.

W skład dokumentacji wykonanej w ramach umowy nr 37/WliN/2016 wchodziły: zweryfikowane i uaktualnione wyniki analiz, pomiarów, badań, odkrywek i ekspertyz, inwentaryzacja wykonawcza z ekspertyzami dotyczącymi stanu technicznego budynku, całościowy projekt wykonawczy, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, przedmiary robót, kosztorysy inwestorskie, program zapewnienia jakości, plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, instrukcja postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego, plan ochrony budynku, świadectwo charakterystyki energetycznej budynku. Wydatki na wykonanie umowy wraz z pracami dodatkowymi i zamiennymi wyniosły 1 319 761,54 zł netto dla zadania nr 1 i 1 950 196,61 zł netto dla zadania nr 2.

(akta kontroli str. 6, 9-10, 308-351)

1.4. Województwo Zachodniopomorskie uzyskało decyzję Prezydenta o pozwoleniu na budowę z 24 lipca 2018 r. Obejmowała ona rozbudowę, przebudowę i nadbudowę budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie dla inwestycji pn. zadanie nr 1 „Termomodernizacja budynku przy ul. Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie wraz z remontem i dostosowaniem pomieszczeń na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie” oraz na budowę budynku przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie dla inwestycji pn. zadanie nr 2 „Budowa demonstracyjnego budynku pasywnego siedziby Urzędu

⁴⁶ Str. 335 projektu budowlanego.

⁴⁷ Odpowiednio: § 3 ust. 4, § 5 i § 6 ust. 1, § 8 ust. 1, § 11 ust. 2 pkt 4, § 12 ust. 1 pkt 2 lit. b, § 13a pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462, ze zm.).

Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie”. Pozwolenie na budowę zmieniono decyzją z 31 sierpnia 2021 r., wprowadzając zmiany dotyczące rozwiązań projektowych ściany oddzielenia pożarowego i docieplenia ściany szczytowej.

Województwo Zachodniopomorskie uzyskało pozwolenie na budowę z około czteromiesięcznym opóźnieniem z powodu konieczności wykonania ww. postanowienia z 26 stycznia 2018 r.

(akta kontroli str. 6, 8-10, 26, 294-299)

Prawo inwestora do dysponowania nieruchomością na cele budowlane w odniesieniu do poniższych 10 działek⁴⁸ wynikało:

- nr 9/2, nr 19/2 i nr 20 - z prawa własności Województwa Zachodniopomorskiego;
- nr 19/3 i nr 21/3 (właściciel Gmina Miasto Szczecin⁴⁹) – ze stosunku zobowiązaniowego;
- nr 22 (Gmina) – zgody Prezydenta na lokalizację zjazdu⁵⁰;
- 21/5 (Gmina, w użytkowaniu wieczystym) – zgody użytkownika na lokalizację docieplenia elewacji⁵¹;
- 21/6 (Gmina) – zgody Prezydenta na lokalizację docieplenia elewacji⁵²;
- 21/7 – zgody właściciela na lokalizację docieplenia elewacji⁵³;
- 19/4 (Gmina) – zgody Prezydenta na wejście inwestora na teren celem ustawienia rusztowań i wykonania niezbędnych robót budowlanych⁵⁴.

(akta kontroli str. 5, 7-8, 13-16, 291, 363-377)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu w skontrolowanym zakresie.

OBSZAR

2. Wybór wykonawcy inwestycji.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wykonawca projektu Inwestycji został wybrany na podstawie ogłoszonego 15 kwietnia 2016 r. przetargu ograniczonego na wybór wykonawcy pełnobrańkowej dokumentacji projektowej inwestycji pod nazwą „Konsolidacja siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie” oraz pełnienie nadzoru inwestorskiego.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej⁵⁵ 15 kwietnia 2016 r. W dniu publikacji wywieszono również ogłoszenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie i opublikowano je w Biuletynie Informacji Publicznej. W wyniku ogłoszenia wpłynęły cztery wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z czego dwa spełniały warunki udziału w postępowaniu i zostały zakwalifikowane do następnego etapu.

Do przeprowadzenia postępowania na podstawie „Zasad wykonywania ustawy Prawo zamówień publicznych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego”⁵⁶ powołano 11 osobową komisję przetargową. Wszystkie osoby biorące udział w postępowaniu złożyły oświadczenie, o którym mowa

⁴⁸ Z obrębu 1032. według stanu na 21 grudnia 2017 r. (data złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na budowę).

⁴⁹ Dalej: Gmina.

⁵⁰ Decyzja IE.7024.113.2017.SK.

⁵¹ Oświadczenie ZM/SN/DSM/WE017E06924/2017.

⁵² Oświadczenie ZBiLK.DNW.4153.14973.2016.MŚ.

⁵³ Oświadczenia odpowiednio z 10 kwietnia 2017 r. i 21 maja 2018 r.

⁵⁴ Oświadczenie ZBiLK.DNW.4153.5415.2017.MŚ.

⁵⁵ Dalej: UPUE.

⁵⁶ Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1829/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 października 2014 r., dalej: zasady wykonywania pzp.

w art. 17 ust. 2 ustawy pzp. Zamawiający żądał od wykonawców złożenia wadium w wysokości 50 000 zł (1 % wartości szacunkowej zamówienia), co było zgodne z art. 45 ust. 4 ustawy pzp. Wadium zostało wniesione przez wszystkich uczestników postępowania. SIWZ zawierały wszystkie elementy wymagane art. 36 ustawy pzp. Zamawiający nie dokonał podziału zamówienia na części.

Treść złożonej oferty odpowiadała treści SIWZ, wyboru Wykonawcy robót dokonano zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ. Z przeprowadzonego postępowania sporządzono protokół, który zawierał elementy wymagane art. 96 ust. 1 ustawy pzp.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało przekazane wykonawcom 31 października 2016 r. W ramach postępowania nie było prowadzone postępowanie odwoławcze. Umowa z Wykonawcą została zawarta 21 listopada 2016 r., co było zgodne z art. 94 ust. 1 w zw. z art. 183 ust. 1 ustawy pzp.

(akta kontroli str. 401-411)

Wykonawca Inwestycji został wybrany na podstawie przetargu nieograniczonego pn. „Wykonanie usług architektonicznych i inżynierskich w zakresie projektowania oraz robót budowlanych dla zadania Konsolidacja siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie”, który został ogłoszony 11 kwietnia 2019 r. Szacunkowa wartość zamówienia została określona na 4 663 350,00 zł netto (1 116 996,81 euro).

(akta kontroli str. 493)

Postępowanie dotyczące wyboru wykonawcy Inwestycji było objęte kontrolą uprzednią Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, w ramach której nie stwierdzono naruszeń ustawy pzp.

(akta kontroli str. 570-572)

W wyniku badania Postępowania ustalono, iż szacunkowa wartość zamówienia została określona na 119 481 555,12 zł (27 711 008,45 euro). Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane UPUE 8 kwietnia 2019 r., a jego publikacja nastąpiła 11 kwietnia 2019 r. W dniu publikacji wywieszono również ogłoszenie na tablicy ogłoszeń UMWZ. Do przeprowadzenia postępowania, na podstawie zasad wykonywania pzp, powołano 12 osobową komisję przetargową⁵⁷. Wszystkie osoby biorące udział w postępowaniu złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy pzp.

Zamawiający żądał od wykonawców złożenia wadium w wysokości 1 000 000 zł (0,84%), co było zgodne z art. 45 ust. 4 ustawy pzp. Wadium zostało wniesione przez wszystkich uczestników postępowania. Zamawiający nie dokonał podziału zamówienia na części.

SIWZ zawierały wszystkie elementy wymagane art. 36 ustawy pzp. Treść złożonych ofert odpowiadała treści SIWZ. Wyboru Wykonawcy robót dokonano zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ. Z przeprowadzonego postępowania sporządzono protokół, który zawierał elementy wymagane art. 96 ust. 1 ustawy pzp.

W ramach Postępowania 29 kwietnia 2019 r. złożone zostało odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, 6 maja 2019 r. skarżący wycofał odwołanie. Z uwagi na powyższe Prezes Krajowej Izby Odwoławczej 7 maja 2019 r. umorzył postępowanie. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało opublikowane 22 sierpnia 2019 r. Z uwagi na prowadzoną kontrolę uprzednią przez Urząd Zamówień Publicznych, która została zakończona 26 września 2019 r⁵⁸, umowę z Wykonawcą

⁵⁷ Uchwałą 628/19 Zarządu Województwa z 4 kwietnia 2019 r.

⁵⁸ Data przesłania Informacji o wyniku kontroli uprzedniej, sygn. KU/125/19/DKZP.

nr 37/WIiN/2019 (CRU1692/2019)⁵⁹ zawarto 4 października 2019 r. Powyższe było zgodne z art. 94 ust. 1 w związku z art. 183 ust. 1 i art. 171 ust. 4 ustawy pzp.

Na podstawie SIWZ Wykonawca był zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy przed jej zawarciem, w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie. Zabezpieczenie zostało wniesione przed zawarciem umowy (3 października 2019 r.) w formie gwarancji bankowej w wysokości 9 994 757,62 zł.

(akta kontroli str. 308-351, 493-503)

W celu wstępnego potwierdzenia niepodlegania wykluczeniu oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu wykonawcy byli zobowiązani do złożenia oświadczenia w formie jednolitego dokumentu. Po dokonaniu oceny oferty wzywano wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona do złożenia aktualnych oświadczeń i dokumentów, w tym m.in. wykazu zrealizowanych robót budowlanych, wykazu osób skierowanych do realizacji zamówienia wraz z informacjami dotyczącymi ich kwalifikacji zawodowych, uprawnień, doświadczenia i wykształcenia.

(akta kontroli str. 692-694)

Zawarta z Wykonawcą umowa zawierała informację dotyczącą formuły prawnej przeprowadzonego postępowania, na podstawie którego udzielono zamówienia. W umowie zawartej z Wykonawcą nie stwierdzono odstępstw od projektu umowy zawartego w SIWZ.

(akta kontroli str. 496)

Na podstawie umowy nr 37/WIiN/2019 akceptacja protokołów częściowych i końcowego przez Inżyniera Kontraktu i Zamawiającego nie zwalniała Wykonawcy z odpowiedzialności za realizację Inwestycji z zapewnieniem najwyższej jakości prac, zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej i sztuki budowlanej, przepisami prawa powszechnie obowiązującego, a także z SIWZ, załącznikami do SIWZ i z ofertą.

(akta kontroli str. 336-338)

Dodatkowo Wykonawca był zobowiązany do sporządzenia i przedstawienia Urzędowi *Programu Zapewnienia Jakości*⁶⁰. W ramach Inwestycji Wykonawca opracował 33 PZJ, odrębnie dla poszczególnych rodzajów prac⁶¹. Na podstawie analizy wybranego PZJ⁶² ustalono, iż zawierał: wykaz personelu odpowiedzialnego za prowadzone roboty oraz za sprawy BHP; wykaz maszyn i urządzeń stosowanych na budowie; wymagania dla materiałów i ich transportu; wymagania dotyczące wykonania robót. Ponadto określał zasady kontroli jakości robót, procedurę w razie wadliwego wykonania robót.

(akta kontroli str. 312, 514-522, 753-754)

W SIWZ określono, iż podstawą przyznania punktów w kryterium „okres gwarancji” będzie podany przez Wykonawcę okres wyrażony w miesiącach, przy czym minimalny okres gwarancji wynosił 36 miesięcy, a maksymalny 72 miesiące. W umowie z Wykonawcą określono, iż okres rękojmi i gwarancji będzie obowiązywać 72 miesiące od odbioru końcowego zadania. Urząd zastrzegł sobie prawo dochodzenia uprawnień z tytułu rękojmi za wady, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

(akta kontroli str. 334-335, 701)

⁵⁹ Dalej: Umowa.

⁶⁰ Dalej: PZJ.

⁶¹ Np. robót betoniarских, instalacji wod-kan, robót geologicznych, kanalizacji podposadzkowej.

⁶² Dot. STWiOR Roboty murowe (nr dok. PZJ 6/KB/2020).

W § 17 umowy nr 37/WliN/2019 strony ustaliły, iż ponoszą odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań, a podstawą do naliczania kar umownych będzie wynagrodzenie ryczałtowe brutto. Wykonawca był zobowiązany zapłacić Zamawiającemu kary umowne, m.in. za zwłokę: w wykonaniu przedmiotu umowy, w przedłożeniu harmonogramu rzeczowo-finansowego i planu płatności oraz PZJ i kosztorysu, w zakończeniu prac projektowych, w usunięciu wad stwierdzonych w okresie rękojmi lub gwarancji.

(akta kontroli str. 369)

W § 16 umowy nr 37/WliN/2019 zawarto postanowienia dotyczące odbioru robót, w tym: odbiorów częściowych, odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, odbiorów eksploatacyjnych oraz odbioru końcowego. W zakresie odbiorów częściowych oraz robót zanikających i ulegających zakryciu ustalono, iż dokonywane one będą przez inspektorów nadzoru. Wykonawca musiał zgłosić gotowość do odbiorów poprzez wpis do dziennika budowy oraz powiadomić odpowiedniego Inspektora. W razie zaniechania powyższego obowiązku Wykonawca miał ponosić wszelkie koszty ewentualnej rozbiórki wykonanych elementów i ich ponownego wykonania. Zakończenie robót i gotowość do odbioru końcowego przedmiotu zamówienia miało być zgłoszone przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy przez kierowników robót i kierownika budowy. Z czynności odbioru (częściowych i końcowego) sporządzane były stosowne protokoły, zawierające wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad.

Na podstawie umowy nr 37/WliN/2019 wady robót miały być usunięte przez Wykonawcę nie później niż w ciągu 14 dni od podpisania protokołu, chyba że Zamawiający wyznaczył inny termin.

(akta kontroli str. 368-369)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu w skontrolowanym zakresie.

OBSZAR

3. Przebieg inwestycji i nadzór nad realizacją procesów inwestycyjnych.

Opis stanu
faktycznego

3.1.-3.2. Województwo Zachodniopomorskie 4 października 2019 r. zawarło umowę o roboty budowlane nr 37/WliN/2019 (CRU1692/2019) na wykonanie usług architektonicznych i inżynierskich w zakresie projektowania oraz robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego „Konsolidacja siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie”. Wynagrodzenie ustalono na 199 895 152,30 zł brutto.

Zamawiający powierzył, a Wykonawca zobowiązał się do wykonania dokumentacji projektowej i robót budowlanych w ramach formuły „zaprojektuj i wybuduj” dla dwóch zadań:

- „Termomodernizacja, przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku przy ul. Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie”. Budynek należało wyposażyć w rozwiązania techniczne i technologiczne zmierzające do zminimalizowania strat cieplnych oraz znacznego ograniczenia kosztów eksploatacyjnych. W konsekwencji należało uzyskać budynek maksymalnie niskoenergetyczny. W ramach umowy należało zagospodarować teren w otoczeniu budynku;

- „Budowa demonstracyjnego budynku pasywnego siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego przy ulicy Mazowieckiej 14 w Szczecinie”. Zakres zadania obejmował budowę siedziby Urzędu Marszałkowskiego i garażu podziemnego oraz rozbiórkę zabudowań Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie. Należało przewidzieć rozwiązania techniczne i technologiczne zmierzające do zminimalizowania strat cieplnych i kosztów eksploatacyjnych. W konsekwencji należało uzyskać budynek pasywny. W ramach zadania należało wykonać połączenie budynku projektowanego z istniejącym oraz zagospodarować teren na całej działce.

Wykonawcę robót zobowiązano do uzyskania dla obu budynków klasy jakościowej „B” budynków biurowych, zgodnie ze standardami opracowanymi przez polskie firmy Rolfe Judd Architecture i CB Richard Ellis.

Jako przedmiot umowy wskazano wykonanie robót budowlanych na podstawie m.in. przekazanej dokumentacji projektowej, pozwolenia na budowę, zgodnie z Harmonogramem Rzeczowo-Finansowym⁶³, a także opracowanie projektu wykonawczego, przedmiarów robót, szczegółowych kosztorysów, Tabeli Elementów Rozliczeniowych⁶⁴, plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót, opinii, ekspertyz, badań, świadectw, zezwoleń, zatwierdzeń, decyzji administracyjnych, uzgodnień i innych dokumentów niezbędnych do wykonania, odbioru i użytkowania przedmiotu umowy. Wykonawca był zobowiązany do pełnego przygotowania zadania inwestycyjnego do przeprowadzenia przez zewnętrznych ekspertów certyfikacji budynków energooszczędnych, budynków pasywnych, certyfikacji wbudowanych komponentów dla budownictwa pasywnego oraz uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Do obowiązków Wykonawcy należało m.in. nieodpłatne szkolenie kadry Zamawiającego w zakresie użytkowania wszystkich urządzeń i instalacji, w które zaopatrzone budynki⁶⁵, zapewnienie nadzoru autorskiego projektantów i nadzoru przyrodniczego specjalistów ornitologa i chiropterologa, powołanie inspektora do spraw bhp, wykonanie *Projektów Technologii i Organizacji Robót* oraz PZJ. W dniu zawarcia umowy Wykonawca zobowiązany był dostarczyć potwierdzenia, że osoby przewidziane do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie spełniały wymagania określone w Prawie budowlanym.

Ustalono termin uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla zadania nr 1⁶⁶ na 21 miesięcy, a dla zadania nr 2⁶⁷ na 33 miesiące od daty zawarcia umowy nr 37/WliN/2019⁶⁸. Zamawiający powołał Inżyniera Kontraktu.

Wykonawca był zobowiązany m.in. do przygotowania raportów: wstępnego w terminie do 30 dni od daty podpisania umowy, miesięcznych do siedmiu dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, kwartalnych do siedmiu dni po zakończeniu kwartału, zamknięcia do siedmiu dni od dnia wypowiedzenia umowy, potwierdzającego osiągnięcie wymagań dla uzyskania certyfikatu Breeam i potwierdzającego osiągnięcie wymagań dla uzyskania certyfikatu Passive House w dacie zgłoszenia gotowości do odbioru oraz końcowego do 21 dni od dnia zakończenia robót.

(akta kontroli str. 23-25, 308-351)

⁶³ Dalej: HRF.

⁶⁴ Dalej: TER.

⁶⁵ W tym BMS, KD, SMS.

⁶⁶ Dla budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie.

⁶⁷ Dla budynku przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie.

⁶⁸ Odpowiednio do 4 lipca 2021 r. i do 4 lipca 2022 r.

Koordynator Inwestycji wyjaśnił: *W konsekwencji nienależytego wykonania umowy przez pierwotnego projektanta konieczne było przeprowadzenie nieplanowanego postępowania przetargowego celem wyłonienia wykonawcy w systemie „zaprojektuj i wybuduj”, a właściwie doprojektuj i wybuduj, przez co opóźnione zostało rozpoczęcie budowy. Pierwotny harmonogram zakładał rozpoczęcie robót budowlanych po wyłonieniu wykonawcy robót budowlanych tj. na początku roku 2018, a faktyczne rozpoczęcie nastąpiło 4 października 2019 r., natomiast zakończenie zakładano na 31 grudnia 2020 r., natomiast obecnie obowiązujący termin to 5 grudnia 2022 r.*

(akta kontroli str. 756)

W umowie nr 37/WliN/2019 nie przewidziano możliwości korzystania przez Zamawiającego z laboratorium we własnym zakresie w celu potwierdzenia jakości użytych materiałów budowlanych, zgodności ich wykonania z obowiązującymi normami i ustaleniami specyfikacji technicznych.

(akta kontroli str. 23-25, 308-362)

Dyrektor WliN wyjaśnił: (...) wymagania dotyczące jakości materiałów budowlanych opisane zostały w pkt 2 Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót (dalej STWiOR), zaś w pkt 6 STWiOR (ppkt 6.2 – 6.6) (...) zasady kontroli jakości robót. 6.2. (...) Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót i stosowanych materiałów. (...) zapewni odpowiedni system kontroli, włączając w to personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania (...). Inspektor (...) będzie mieć nieograniczony dostęp do pomieszczeń laboratoryjnych Wykonawcy (...). Wszystkie koszty związane z organizowaniem i prowadzeniem badań materiałów i robót ponosi Wykonawca. 6.3. (...). Na zlecenie inspektora (...) Wykonawca będzie przeprowadzać dodatkowe badania tych materiałów, które budzą wątpliwości co do jakości, o ile (...) nie zostaną przez Wykonawcę usunięte lub ulepszone z własnej woli. Koszty tych (...) badań pokrywa Wykonawca (...) w przypadku stwierdzenia usterek; w przeciwnym przypadku (...) Zamawiający. (...). 6.6. (...) Inspektor (...) może pobierać próbki materiałów i prowadzić badania niezależnie od Wykonawcy, na swój koszt. Jeżeli wyniki (...) wykażą, że raporty Wykonawcy są niewiarygodne, to inspektor (...) poleci Wykonawcy lub zleci niezależnemu laboratorium przeprowadzenie powtórnych lub dodatkowych badań, albo oprze się wyłącznie na własnych badaniach przy ocenie zgodności materiałów i robót z dokumentacją projektową i SST⁶⁹. (...) gdy (...) powtórne i dodatkowe badania potwierdzą niewiarygodność raportu Wykonawcy, całkowite koszty (...) poniesione zostaną przez Wykonawcę. (...) gdy (...) badania wykażą prawidłowość raportu (...) poniesione zostaną przez inspektora nadzoru inwestorskiego.

(akta kontroli str. 303-307)

Badania laboratoryjne przeprowadzał Wykonawca, który wyniki przedstawiał Inżynierowi Kontraktu do weryfikacji.

Główny specjalista w UMWZ (Koordynator Inwestycji) wyjaśnił, że Urząd nie przeprowadzał badań laboratoryjnych, ponieważ Inżynier Kontraktu zaakceptował wszystkie wyniki i nie kwestionował poprawności przedstawionych przez Wykonawcę robót badań laboratoryjnych.

(akta kontroli str. 707)

⁶⁹ Szczegółowa Specyfikacja Techniczna.

Umowę nr 37/WliN/2019 zmieniono trzema aneksami:

- nr 1 z 20 maja 2020 r. zawartym w związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych⁷⁰, opisanych w protokole konieczności nr 1 z 20 kwietnia 2020 r., zmianą przedstawiciela Zamawiającego i osób przeznaczonych do realizacji zamówienia. Wysokość wynagrodzenia oszacowano na 199 953 977,74 zł brutto, tj. zwiększono o 58 825,44 zł. Zarząd Województwa podjął uchwałę nr 681/20 z 20 maja 2020 r. w sprawie podpisania przedmiotowego aneksu;
- nr 2 z 30 lipca 2021 r. zawartym w związku z wystąpieniem okoliczności powodujących niezawinione przez Wykonawcę przekroczenie o 60 dni terminu umownego wykonania kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz z koniecznością wykonania prac dodatkowych i zamiennych, a także zaniechaniem części robót i wpływem pandemii Covid-19, które opisano w protokołach konieczności: nr 1.1 z 29 grudnia 2020 r., nr 2 z 19 sierpnia 2020 r., nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10 i nr 11 z 23 grudnia 2020 r., nr 12 z 15 lutego 2021 r., nr 13 z 29 kwietnia 2021 r., nr 1.2 z 18 maja 2021 r. oraz nr 14, nr 15, nr 16, nr 17, nr 18 i nr 19 z 19 maja 2021 r. Termin zakończenia zadania nr 1 ustalono na 20 października 2021 r. Wysokość wynagrodzenia oszacowano na 204 210 543,75 zł brutto (zwiększono o 4 256 566,01 zł);
- nr 3 z 20 maja 2022 r. zawartym w związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych i zamiennych oraz zaniechaniu części prac, co opisano w protokołach konieczności: nr 20 i 21 z 11 czerwca 2021 r., nr 22 i 23 z 12 sierpnia 2021 r., nr 24 z 13 sierpnia 2021 r., nr 25 i 26 z 20 września 2021 r., nr 27 z 30 września 2021 r., nr 28, 29, 30, 31 i 32 z 16 grudnia 2021 r., nr 16.1, 33, 35, 36 i 38 z 3 lutego 2022 r., nr 37, 39 i 40 z 10 lutego 2022 r., nr 41 z 17 marca 2022 r. i nr 34 z 28 lutego 2022 r. Termin wykonania robót dodatkowych i zamiennych, opisanych w protokołach konieczności nr 40 z 10 lutego i nr 41 z 17 marca 2022 r. ustalono na 30 kwietnia 2022 r.⁷¹ Wysokość wynagrodzenia oszacowano na 207 215 298,57 zł brutto (zwiększono o 3 004 754,82 zł).

Roboty dodatkowe nie były możliwe do przewidzenia na etapie udzielania zamówienia. W sumie wysokość wynagrodzenia po zawarciu ww. trzech aneksów wzrosła o 7 320 146,27 zł (o 3,7% w stosunku do kwoty pierwotnie przyjętej w umowie nr 37/WliN/2019) i nie przekraczała limitów określonych dla robót budowlanych w art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy pzp.

Aneksy zostały zawarte na podstawie:

- art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy pzp w związku z § 21 ust. 2 pkt 5, ust. 3, ust. 6, ust. 14 pkt 1, 3 i 4, ust. 15 pkt 1, 2 lit. a i 4 Umowy;
- art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy pzp;
- art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy pzp;
- art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy PZP w zw. z art. 15r ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁷².

(akta kontroli str. 23-25, 352-362, 513)

⁷⁰ Tymczasowe zabezpieczenie zespołu garaży, po wyburzeniu jego ściany tylnej, kolidującej z robotami zadania nr 2.

⁷¹ Termin wydłużono o 108 dni.

⁷² Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

Województwo Zachodniopomorskie zawarło trzy umowy na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu: 30 grudnia 2016 r.⁷³, 27 października 2021 r.⁷⁴ i 15 kwietnia 2022 r.⁷⁵

(akta kontroli str. 26)

Wykonawca robót opracował projekt wykonawczy, w którym określone zostały zasady technologii budowy i rodzaje materiałów do zastosowania. Po zaakceptowaniu projektu wykonawczego przez Inżyniera Kontraktu oraz przez Urząd projekt służył jako podstawa do realizacji robót na budowie.

Przed wbudowaniem materiałów budowlanych, Wykonawca robót składał wnioski materiałowe, których poprawność sprawdzał Inżynier Kontraktu, kontrolując, czy zawierały wymagane atesty i certyfikaty oraz weryfikował czy spełniają wymagania kontraktowe dla materiałów. Po pozytywnej ocenie materiał był wbudowywany. Wnioski dotyczyły trzech branż: budowlanej, elektrycznej i sanitarnej.

Urząd przekazał Wykonawcy robót ogólne specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, a Wykonawca opracował SST oraz PZJ, na podstawie projektu wykonawczego. Opracowania zostały zaakceptowane przez Inżyniera Kontraktu. W SST określone zostały wymagania dotyczące wbudowywanych materiałów, a także warunków atmosferycznych przy wykonywaniu robót. Wszystkie złożone wnioski materiałowe zostały uznane za poprawne.

W przypadku materiałów gotowych dostarczanych przez producenta na budowę ocena opierała się na sprawdzaniu przez inspektorów branżowych z zespołu Inżyniera Kontraktu, etykiet zawierających opis wyrobu i nazwę handlową ujętą w wniosku materiałowym. Poprawność wymiarów wykonanych elementów budynku sprawdzali inspektorzy nadzoru na budowie. Uwagi na temat robót inspektorzy wpisywali do dziennika budowy, przekazywali Wykonawcy robót za pośrednictwem poczty elektronicznej lub na naradach technicznych. Po usunięciu nieprawidłowości kierownicy robót wpisywali informacje do dzienników budowy wraz z wnioskiem o odbiór robót przez inspektorów nadzoru.

Roboty były rozliczane ryczałtowo, więc nie stosowano kart obmiaru.

(akta kontroli str. 707)

W trakcie prowadzenia robót budowlanych, w budynku przy ul. Mazowieckiej 14 w Szczecinie, pracownik WliN poinformował inspektora nadzoru inwestorskiego o zauważeniu rys na monolitycznych stropach międzykondygnacyjnych. Inspektor nadzoru dokonał wpisu do dziennika budowy, w którym zwrócił się do Wykonawcy o wyjaśnienia, sporządzenie ekspertyzy i projekt naprawczy. Wykonawca robót zlecił dwóm firmom zewnętrznym, wykonanie ekspertyz technicznych dotyczących wspornikowych części stropów. W ramach ekspertyz wykonano inwentaryzację, w tym pomiary wielkości ugięć i grubości otuliny zbrojenia oraz skany zbrojenia wsporników, a także odwierty w celu pobrania próbek betonu, które zbadano metodami niszczącymi. Obie ekspertyzy wykazały, że zasadniczym błędem był błąd projektowy, na który nałożył się błąd wykonawczy. Stany graniczne nośności i użytkowe oraz zaprojektowane ugięcia przekroczyły dopuszczalne normami wielkości, gdyż przyjęte zbrojenie było niewystarczające. Stwierdzono, że w wykonanych stropach zwiększono grubość betonowej otuliny nad górną siatką zbrojenia, która była miejscowo osunięta. Przypuszczalną przyczyną osunięcia było niewystarczające podparcie siatki zbrojeniowej i brak ostrożności ze strony pracowników uczestniczących w betonowaniu stropu.

⁷³ Umowa nr 31/WliN/2016 zmieniona aneksami: nr 1 z 14 marca 2018 r., nr 2 z 2 sierpnia 2018 r., nr 3 z 31 października 2018 r., nr 4 z 11 marca 2019 r. i nr 5 z 29 marca 2019 r.

⁷⁴ Umowa nr 39/WliN/2021.

⁷⁵ Umowa nr 20/WliN/2022.

Wykonawca robót przedstawił Urzędowi cztery warianty rozwiązania nieprawidłowości stwierdzonych w stropach. Ekspert z Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Inżynier Kontraktu oraz Wykonawca robót zgodnie uznali, że najkorzystniejszym wariantem było zastosowanie dodatkowych zastrzałów podpierających części wspornikowe stropów.

Zmiany konstrukcyjne dotyczące wzmocnienia wspornikowej części wszystkich nadziemnych stropów nie były istotnym odstępieniem od warunków pozwolenia na budowę w rozumieniu art. 36a ust. 5 Prawa budowlanego. Roboty wynikające ze zmian zrealizował Wykonawca robót na własny koszt.

(akta kontroli str. 419-420)

Województwo Zachodniopomorskie uzyskało decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Powiecie Grodzkim Szczecin z 19 października 2021 r. o pozwoleniu na użytkowanie⁷⁶ budynku na potrzeby UMWZ, zrealizowanego w wyniku rozbudowy, przebudowy i nadbudowy, zlokalizowanego przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40-42 w Szczecinie. W decyzji odnotowano, że Inwestycję zrealizowano z nieistotnymi zmianami w stosunku do zatwierdzonego projektu budowlanego, oraz że do zakończenia Inwestycji pozostawało wybudowanie budynku przy ul. Mazowieckiej 14.

(akta kontroli str. 26, 300-301)

Przeprowadzone przez NIK oględziny 19 maja 2022 r. wykazały, że stan realizacji zadania nr 2 był zgodny z harmonogramem rzeczowym robót. W trakcie oględzin wykonywano pozostałe do zakończenia budowy roboty wykończeniowe, takie jak układanie wykładziny i płytek ceramicznych, a także kostki kamiennej na zewnątrz budynku. Instalacje wewnętrzne były na etapie rozruchów i wykonywania ich izolacji. Na poziomie dachu budynku wprowadzono dwie zmiany projektowe polegające na dodaniu tarasu widokowego o konstrukcji stalowej oraz na przedłużeniu pionu jednej z trzech wind zewnętrznych tak, aby dowoziła pasażerów na poziom dachu.

(akta kontroli str. 419-444)

Powołany w trakcie kontroli NIK biegły przeprowadził badania kontrolne dotyczące budynku UMWZ przy ul. Mazowieckiej 14.

Według opinii biegłego kontrolowany obiekt znajdował się w bardzo dobrym stanie technicznym. Nie stwierdzono uszkodzeń mogących świadczyć o nieprawidłowościach w wykonaniu konstrukcji. Zachowano przyjęte w projekcie rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe oraz gabaryty widocznych elementów konstrukcyjnych. Grubości powłok cynkowych konstrukcji stalowych pod fotowoltaikę, powłok malarskich na konstrukcji attyki oraz warstw jastrychu w pomieszczeniach na kondygnacjach nadziemnych spełniały wymagane wartości. Biegły stwierdził, że rozstaw prętów płyt stropowych, słupów żelbetowych i ścian monolitycznych był zgodny z projektowanym. Grubości otuliny 21,6-32,8 mm w płytach stropowych były mniejsze od projektowanych 25-35 mm, a stwierdzone 22,2-28,9 mm w słupach żelbetowych były mniejsze od projektowanych 35 mm⁷⁷, natomiast spełniały wymagania norm 16 mm⁷⁸. Biegły ocenił, że zaniżone grubości otulin nie wpływały negatywnie na bezpieczeństwo konstrukcji. W przypadku ścian monolitycznych grubości otuliny 30,8-49,2 mm były wyższe od projektowanych 25 mm, co korzystanie wpływało na trwałość konstrukcji, ponieważ otulina w większym stopniu zabezpieczała pręty zbrojeniowe przed korozją.

⁷⁶ Znak: ROP.5121.138.5249.2021.PW.

⁷⁷ W sześciu przypadkach na piętnaście zbadanych.

⁷⁸ Norma PN-EN 1992-1-1:2008: Eurokod 2 - Projektowanie konstrukcji z betonu - Część 1-1: Reguły ogólne i reguły dla budynków.

Wzmocnienia stropów stalową konstrukcją wykonano zgodnie z projektem wykonawczym. Na fragmencie wzmocnienia widoczne były miejscowe braki w natrysku ogniochronnym oraz punktowa korozja elementów stalowych. Biegły ocenił, że braki te nie wpływały negatywnie na nośność konstrukcji, jednak dla zapewnienia pełnej ochrony należy oczyścić element z produktów korozji i odtworzyć warstwę natrysku.

(akta kontroli str. 450-467, 475)

Dyrektor WliN wyjaśnił, że (...) wszelkie ubytki w przeciwogniowej warstwie ochronnej zostały uzupełnione przez wykonawcę jeszcze przed wykonaniem zabudowy płytami gipsowo-kartonowymi. Dla potwierdzenia powyższego, w dniu 30 września 2022 r. wykonawca dokonał demontażu zabudowy (...). Z wizji została wykonana dokumentacja fotograficzna, którą załączamy.

(akta kontroli str. 674-676)

3.3-4. W umowie nr 37/WliN/2019 (CRU1692/2019)⁷⁹ zobowiązano Wykonawcę do przygotowania raportów:

- wstępnego w terminie do 30 dni od daty podpisania umowy;
- miesięcznych do siedmiu dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego;
- kwartalnych do siedmiu dni po zakończeniu kwartału;
- końcowego do 21 dni od dnia zakończenia robót.

Województwo Zachodniopomorskie uzyskało od Wykonawcy raport wstępny, 31 miesięcznych raportów i 10 raportów kwartalnych, o których mowa w umowie nr 37/WliN/2019 (CRU1692/2019)⁸⁰.

Raport wstępny wpłynął 5 listopada 2019 r., tj. w wymaganym terminie do 30 dni od daty podpisania umowy nr 37/WliN/2019. Na 13 raportów miesięcznych poddanych badaniu (41,9%) wszystkie wpłynęły w terminie siedmiu dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, określonym w umowie nr 37/WliN/2019. Badanie, któremu poddano 13 raportów miesięcznych, wykazało terminowość ich wpływu:

- nr 1 z 7 listopada 2019 r. (złożono 7 listopada 2019 r.) za październik 2019 r.; uzupełniony 14 stycznia 2020 r. (15 stycznia 2020 r.) po uwagach Inżyniera Kontraktu z 13 listopada 2019 r.;
- nr 2 z 6 grudnia 2019 r. (6 grudnia 2019 r.) za listopad 2019 r.; uzupełniony 14 stycznia 2020 r. (15 stycznia 2020 r.) po uwagach z 12 grudnia 2019 r.;
- nr 3 z 7 stycznia 2020 r. (8 stycznia 2020 r.) za grudzień 2019 r.; uzupełniony 31 stycznia 2020 r. (5 lutego 2020 r.) po uwagach z 13 stycznia 2020 r.;
- nr 4 z 5 lutego 2020 r. (5 lutego 2020 r.) za styczeń 2020 r.; uzupełniony 19 lutego 2020 r. (27 lutego 2020 r.) po uwagach z 6 lutego 2020 r.;
- nr 5 z 6 marca 2020 r. (6 marca 2020 r.) za luty 2020 r.; uzupełniony 12 marca 2020 r. (13 marca 2020 r.) po uwagach z 11 marca 2020 r.;
- nr 6 z 7 kwietnia 2020 r. (7 kwietnia 2020 r.) za marzec 2020 r., uzupełniony 20 kwietnia 2020 r. (13 lipca 2020 r.) po uwagach Inżyniera Kontraktu z 17 kwietnia 2020 r.;
- nr 7 z 7 maja 2020 r. (7 maja 2020 r.) za kwiecień 2020 r., uzupełniony 20 maja 2020 r. (13 lipca 2020 r.) po uwagach z 14 maja 2020 r.;
- nr 8 z 5 czerwca 2020 r. (6 czerwca 2020 r.) za maj 2020 r.;
- nr 9 z 7 lipca 2020 r. (8 lipca 2020 r.) za czerwiec 2020 r.;
- nr 10 z 25 sierpnia 2020 r. (6 sierpnia 2020 r.) za lipiec 2020 r.;
- nr 28 z 7 lutego 2022 r. (7 lutego 2022 r.) za styczeń 2022 r.;

⁷⁹ Opisanej w pkt 3.1.

⁸⁰ Opisanej w pkt 3.1.

- nr 29 z 7 marca 2022 r. (7 marca 2022 r.) za luty 2022 r.; uzupełniony 22 marca 2022 r. (29 marca 2020 r.) po uwagach z 17 marca 2020 r.;
 - nr 30 z 7 kwietnia 2022 r. (7 kwietnia 2022 r.) za marzec 2022 r.;
- oraz 10 raportów kwartalnych:
- nr 1 z 7 stycznia 2020 r. za IV kwartał 2019 r. (wpływ 8 stycznia 2020 r.); uzupełniony 5 lutego 2020 r. (6 lutego 2020 r.) po uwagach z 13 stycznia 2020 r.;
 - nr 2 z 7 kwietnia 2020 r. za I kwartał 2020 r. (7 kwietnia 2020 r.), uzupełniony 20 kwietnia 2020 r. (13 lipca 2020 r.) po uwagach z 17 kwietnia 2020 r.;
 - nr 3 z 7 lipca 2020 r. za II kwartał 2020 r. (9 lipca 2020 r.);
 - nr 4 z 7 października 2020 r. za III kwartał 2020 r. (9 października 2020 r.);
 - nr 5 z 7 stycznia 2021 r. za IV kwartał 2020 r. (7 stycznia 2021 r.);
 - nr 6 z 7 kwietnia 2021 r. za I kwartał 2021 r. (7 kwietnia 2021 r.);
 - nr 7 z 7 lipca 2021 r. za II kwartał 2021 r. (7 lipca 2021 r.);
 - nr 8 z 7 października 2021 r. za III kwartał 2021 r. (7 października 2021 r.);
 - nr 9 z 5 stycznia 2022 r. za IV kwartał 2021 r. (7 stycznia 2022 r.);
 - nr 10 z 7 kwietnia 2022 r. za I kwartał 2022 r. (7 kwietnia 2022 r.).

(akta kontroli str. 21-22, 302)

Według stanu na 18 lipca 2022 r. prowadzono dziewięć dzienników budowy, w tym tomy I-III dla zadania nr 1 i tomy I-VI dla zadania nr 2. Wpisy do wszystkich dziewięciu dzienników budowy potwierdzały, że inspektorzy nadzoru budowlanego wypełniali obowiązki określone w art. 25 Prawa budowlanego.

W 43 przypadkach inspektorzy nadzoru inwestorskiego pozostawili niezapisane wiersze w dziennikach budowy tomy nr I - II dla zadania nr I-V dla zadania nr 2. Powyższe było niezgodne z wymogami określonymi w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia⁸¹ oraz w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 6 września 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia dzienników budowy, montażu i rozbiórki⁸² oraz zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 418)

Budowa została skontrolowana 30 kwietnia, 5 maja i 15 lipca 2020 r. oraz 1 grudnia 2021 r. przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Szczecinie⁸³, który nie wydał zaleceń. PINB wydał 18 maja 2020 r. postanowienie, w którym odmówił wstrzymania robót. Wnioskodawca uzasadniał, że roboty ingerowały w jego własność i zagrażały bezpieczeństwu budynku sąsiadującemu z placem budowy.

Urząd przejął pełne prawa autorskie do projektu budowlanego opracowanego przez pierwszego projektanta. Projektant wyłoniony w dodatkowym przetargu wykonał projekt wykonawczy i prawidłowo pełnił nadzór autorski.

(akta kontroli str. 709-722, 756)

3.5. W zakresie umowy na wykonanie dokumentacji projektowej oraz pełnienie nadzoru autorskiego UMWZ korzystał z praw zabezpieczających jego interes, naliczając kary umowne w łącznej kwocie 1 039 719 zł, w tym: 62 730 zł za zwłokę w terminowym wykonaniu koncepcji projektowej, 730 989 zł za zwłokę w terminowym wykonaniu projektu budowlanego, 246 000 zł za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

(akta kontroli str. 382-387)

⁸¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 963 (uchylone 19 września 2021 r.); dalej: rozporządzenie w sprawie dziennika budowy.

⁸² Dz. U. poz. 1686; dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia dzienników budowy.

⁸³ Dalej: PINB lub Inspektorat.

W zakresie umowy z wykonawcą Inwestycji na 5 października 2022 r. nie wystąpiły przesłanki do naliczenia kary umownej.

(akta kontroli str. 400, 707)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Pozostawienie w 43 przypadkach przez inspektorów nadzoru inwestorskiego niezapisanych wierszy w dziennikach budowy tomy: nr I dla zadania nr 1 (wpisy z 6 lutego, 31 marca, 15 kwietnia, 28 sierpnia, 28 października, 12 i 30 listopada 2020 r.), nr II dla zadania nr 1 (27 stycznia, 22 lutego, 12 maja 2021 r.), nr I dla zadania nr 2 (11 i 21 grudnia 2019 r., 29 kwietnia, 19 i 29 maja, 16 i 30 czerwca, 10 sierpnia, 2, 7, 10, 11 i 28 września, 13, 26 i 29 października, 18 listopada, 4 i 15 grudnia 2020 r.), nr II dla zadania nr 2 (29 marca, 27 kwietnia, 17 i 26 maja, 16 czerwca, 27 sierpnia, 18 października 2021 r.), nr III dla zadania nr 2 (19 i 25 listopada, 3 grudnia 2021 r.), nr IV dla zadania nr 2 (23 i 24 lutego 2022 r.) oraz nr V dla zadania nr 2 (4 kwietnia, 9 maja 2022 r.), co było niezgodne z wymogami określonymi w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dziennika budowy oraz w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dzienników budowy, gdyż umożliwiało dokonanie uzupełnień dzienników budowy.

(akta kontroli str. 418)

Dyrektor WliN wyjaśnił: *Zamawiający pouczył tak szczebel kierowniczy Wykonawcy, jak i inspektorów nadzoru z zespołem Inżyniera Kontraktu o konieczności dokonywania wpisów w dzienniku budowy bezpośrednio pod wpisem poprzedzającym.*

(akta kontroli str. 445)

OCENA CZĄSTKOWA

Inspektorzy nadzoru dokonali części wpisów do dziennika budowy niezgodnie z obowiązującymi przepisami, pozostawiając miejsca, które umożliwiały uzupełnienie wpisów. W pozostałym skontrolowanym zakresie NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu.

OBSZAR

4. Utrzymanie stanu technicznego obiektów budowlanych.

Opis stanu
faktycznego

UMWZ prowadził od 5 stycznia 2022 r.⁸⁴ książkę obiektu budowlanego dla budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40 w Szczecinie. Książka i sposób jej prowadzenia spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁸⁵.

(akta kontroli str. 723-724)

Na zlecenie Urzędu przeprowadzona została 30 maja 2022 r. okresowa kontrola ww. budynku, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Kontrola wykazała, że obiekt nadaje się do dalszej eksploatacji, wskazano jednak 11 nieprawidłowości, z których cztery zakwalifikowano jako „stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa obiektu, użytkowników bądź środowiska” i ich „naprawa powinna zostać przeprowadzona niezwłocznie.” Pozostałe siedem nieprawidłowości nie zostały uznane za zagrażające bezpieczeństwu⁸⁶ i dotyczyły niewłaściwego kierunku otwierania drzwi, zabrudzeń za kanałami wentylacyjnymi, uszkodzenia nieuziemionej konstrukcji wsporczej pod flagi oraz lokalnych odspojień papy na ścianie atyki. Protokoły z kontroli zawierały elementy wymienione w art. 62a Prawa budowlanego, a dwie osoby kontrolujące posiadały wymagane uprawnienia

⁸⁴ Od daty przejęcia budynku od wykonawcy robót.

⁸⁵ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

⁸⁶ W myśl zapisów w protokole z kontroli ich usunięcie należało uwzględnić w planach remontowych lub ich wykonanie było pożądane ze względów estetycznych.

budowlane. Do 10 października 2022 r. nie usunięto dwóch nieprawidłowości, których naprawa powinna zostać przeprowadzona niezwłocznie, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 419-444, 725-735)

Marszałka Województwa poinformowano 6 października 2022 r. na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK o bezpośrednim niebezpieczeństwie dla życia ludzkiego lub zdrowia ludzkiego albo powstaniu znacznej szkody w mieniu, w celu zapobieżenia występującemu niebezpieczeństwu lub szkodzie wynikającemu z nieusunięcia stwierdzonych usterek.

(akta kontroli str. 736)

Zastępca Marszałka Województwa wyjaśnił: (...) pkt 2.2.3. - (...) Wykonawca zapewnił o prawidłowości zastosowanego rozwiązania polegającego na zastosowaniu rozwiązania równoważnego w postaci urządzeń samohamownych (przeciwupadkowych), które w ocenie Wykonawcy zapewniają bezpieczeństwo użytkowania drabin. Rozwiązania te (...) nie były kwestionowane przez żadną ze służb oraz branżowych inspektorów (...). Na wyposażeniu budynku znajdują się niezbędne do korzystania z urządzeń samohamownych kaski i szelki bezpieczeństwa. Na czas wyjaśnienia (...) przewidziano do użycia dodatkowo łoże asekuracyjne. Dostęp na dach jest (...) możliwy wyłącznie dla wyspecjalizowanych firm serwisowych. Wystąpiono (...) do Generalnego Wykonawcy o pilne udzielenie wyjaśnień (...) z przywołaniem potwierdzających (...) norm i przepisów w celu uzyskania potwierdzenia prawidłowości zastosowanych rozwiązań przez uprawniony (...) podmiot lub niezwłoczne usunięcie ewentualnej ww. wady. (...) w związku ze stwierdzeniem wady polegającej na braku uziemienia schodów stalowych (...) uzyskano ustne wyjaśnienia (...) Wykonawcy (...) o prawidłowości zastosowanego rozwiązania polegającego na zapewnieniu bezpiecznej odległości od urządzeń elektrycznych oraz posadowieniu schodów stalowych na podstawach izolowanych, co w opinii Wykonawcy nie wymaga uziemienia. Rozwiązania te (...) nie były kwestionowane przez żadną ze służb oraz inspektorów branżowych (...). Wystąpiono (...) do Generalnego Wykonawcy (...) o pilne udzielenie wyjaśnień (...) z przywołaniem (...) norm i przepisów w celu uzyskania potwierdzenia (...) lub niezwłoczne usunięcie ewentualnej ww. wady. (...) do czasu ostatecznych formalnych rozstrzygnięć wdrożono część rekomendacji z przeglądu (...) wprowadzając dodatkowe zabezpieczenia dla wykwalifikowanych służb serwisowych korzystających z dwóch drabin dachowych.

(akta kontroli str. 759-760)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nieusunięcie do 10 października 2022 r. dwóch z czterech nieprawidłowości, stwierdzonych 30 maja 2022 r. podczas okresowej kontroli budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, przeprowadzonej na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego, których naprawa powinna zostać wykonana (według przeprowadzającego kontrolę) niezwłocznie.

Nieprawidłowości te dotyczyły:

- braku wyposażenia drabin pionowych dachowych w kosze oraz w urządzenia powstrzymujące spadanie z prowadzeniem na sztywnej prowadnicy i braku ich uziemienia⁸⁷;
- niewłaściwego wyprofilowania posadzki w pomieszczeniu węzła cieplnego⁸⁸

⁸⁷ Zalecono zgłosić roszczenie gwarancyjne i doprowadzić drabiny do wymagań określonych normą PN-EN ISO 14122-4.

i zostały zakwalifikowane przez przeprowadzającego kontrolę jako stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa obiektu, użytkowników bądź środowiska.

(akta kontroli str. 725-734)

Na podstawie art. 61 pkt 1 Prawa budowlanego, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2 tej ustawy, tj. w należyłym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7 tej ustawy.

Główny specjalista w Wydziale Administracyjnym UMWZ oświadczył: *Usterki stwierdzone w trakcie eksploatacji budynku, w tym podczas kontroli okresowej (...) 30 maja 2022 r. (protokół z dnia 9 czerwca 2022 r. przekazano w połowie czerwca br.) są na bieżąco przekazywane do Generalnego Wykonawcy (...) celem ich usunięcia w ramach udzielonej gwarancji i rękojmi. Wszystkie usterki stanowiące zagrożenie (...) zostały niezwłocznie przekazane do usunięcia podczas wizji lokalnej (...), w tym uwagi dotyczące:*

• 2.2.3. – *drabin dachowych – GW na bieżąco odniósł się do kwestii argumentując użycie rozwiązania zabezpieczającego w postaci zabezpieczenia przeciwupadkowego. W zakresie braku uziemienia drabin GW wskazuje zastosowanie rozwiązania zapewniającego bezpieczeństwo ich użytkowania – posadowienie na gumowych (izolacyjnych) podstawach w odległości od innych elementów przewodzących uniemożliwiające porażenie prądem elektrycznym (...). Niezwłocznie wystosowane zostanie pismo z prośbą do GW o odniesienie się do powyższych kwestii na piśmie. Z uwagi na ilość i pilność spraw związanych z usuwaniem usterek i awarii (wynikłych np. z zalania w dniu 1 lipca br., którego skutki nadal są usuwane) oraz bieżącym utrzymaniem obiektu, informacja o części usterek o niższym stopniu pilności nie została przekazana GW. Informacja o pozostałych usterekach zostanie przekazana GW w najbliższym możliwym terminie.*

(akta kontroli str. 735)

OCENA CZĄSTKOWA

Prawidłowo prowadzono książkę obiektu budowlanego dla budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40 w Szczecinie. Zapewniono przeprowadzenie okresowej kontroli ww. obiektu. NIK negatywnie ocenia nieusunięcie dwóch usterek ujętych w protokole okresowej kontroli ww. budynku, wskazanych jako stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa jego użytkowników.

OBSZAR

5. Wydatkowanie i rozliczanie środków publicznych na inwestycję.

Opis stanu faktycznego

5.1. Na podstawie protokołu z rady budowy ustalono, iż stopień zaawansowania rzeczowego Inwestycji na 15 września 2022 r.⁸⁹ wynosił około 95%. Koordynator Inwestycji wskazał: *zakres prac wynikający z robót podstawowych można określić, że został wykonany w 98%. Do wykonania pozostały roboty dodatkowe i część robót podstawowych, na które mają wpływ roboty dodatkowe⁹⁰. W zakresie terminu zakończenia prac i rozpoczęcia procedury odbiorowej ustalono, iż 28 września 2022 r. odbyły się negocjacje z przedstawicielami Inwestora i Wykonawcy, w trakcie których ustalono zmianę terminu zakończenia robót na 5 grudnia 2022 r.⁹¹*

⁸⁸ Zalecono poprawić posadzkę poprzez wyfrezowanie lekkich koryt i nałożenie powłoki żywicznej w miejscach koryt, które będą odprowadzały wodę i odcieki do wypustu.

⁸⁹ Dzień Rady budowy nr 34.

⁹⁰ Zlecone na podstawie aneksów do umowy nr 37/WliN/2019.

⁹¹ Z powyższego terminu wyłączone zostały dostawy mebli (biurka i stoły) oraz dostawy sprzętu instalacji A-V oraz wykonanie robót wykończeniowych w atrium. Dla tych prac ustalono termin 20 stycznia 2023 r. Powyższe

Powyższe negocjacje będą stanowiły podstawę do zawarcia aneksu do umowy⁹².
(akta kontroli str. 523-529)

Na podstawie harmonogramu finansowego do umowy RPZP.02.01.00-32-001/19⁹³ ustalono, iż na zakończenie III kwartału 2022 r. planowy stopień rozliczenia wydatków na projekt miał wynosić 78,88%. W złożonym 28 września 2022 r. wniosku o płatność⁹⁴ wykazano łącznie rozliczenie wydatków na poziomie 79,42%.
(akta kontroli str. 550-560, 569)

5.2. Wypłata wynagrodzenia Wykonawcy następowała na podstawie faktur częściowych wystawionych za wykonanie robót z HRF. Podstawą wystawienia faktury częściowej były sporządzone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Inżyniera Kontraktu przejściowe świadectwa płatności, zawierające m.in. protokoły odbioru poszczególnych prac. Powyższe było zgodne z § 6 Umowy.
(akta kontroli str. 561)

W ramach Inwestycji Wykonawca wystawił 104 faktury⁹⁵ na łączną kwotę 182 461 683,29 zł.
(akta kontroli str. 563-565)

5.3. Na podstawie badania 21 faktur⁹⁶ wystawionych przez Wykonawcę Inwestycji ustalono, iż UMWZ dokonywał płatności w terminach w nich określonych. Płatności były dokonywane średnio dwa dni przed terminem płatności. Powyższe było zgodne z § 6 Umowy oraz § 6 Decyzji o dofinansowaniu Inwestycji nr RPZP.02.01.00-32-0001/19-00.
(akta kontroli str. 562)

5.4. W okresie objętym kontrolą realizacja Inwestycji nie była przedmiotem kontroli ani audytu wewnętrznego.
(akta kontroli str. 413)

W ramach projektu pn. *Konsolidacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego – zadanie nr 2 Budowa demonstracyjnego budynku pasywnego siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie* (nr projektu RPZP.02.01.00-32-0001/19) dwukrotnie, tj. od 4 do 27 października 2021 r. oraz od 24 sierpnia do 28 września 2022 r. Izba Administracji Skarbowej w Szczecinie⁹⁷ przeprowadziła audyty w zakresie m.in. wniosków o płatność, prowadzenia postępowań przetargowych, kwalifikowalności wydatków, zgodności wydatków z zasadami dotyczącymi zamówień publicznych, zawierania aneksów do umowy z Wykonawcą. W ramach przeprowadzonych audytów nie stwierdzono nieprawidłowości⁹⁸.
(akta kontroli str. 573-673)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu w skontrolowanym zakresie.

nie będzie wstrzymywać procedury odbioru. Wyłączenie tych prac wynikało z zakresu prac dodatkowych oraz problemów z dostawami, tj. zakłóceniami na łańcuchach dostaw, problemów z półproduktami i materiałami.

⁹² Aneks do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie został zawarty.

⁹³ Zatwierdzonego 17 stycznia 2020 r.

⁹⁴ Nr wniosku RPZP.02.01.00-32-0001/19-02.

⁹⁵ Stan na 29 czerwca 2022 r.

⁹⁶ Ze 104 wystawionych do dnia 29 czerwca 2022 r.

⁹⁷ Wydział Audytu Środków Pochodzących z Budżetu Unii Europejskiej oraz Niepodlegających Zwrotowi Środków z Pomocy Udzielonej przez Państwa Członkowskie EFTA (ICE).

⁹⁸ Znak sprawy 3201-ICE.52.101.2021.3 oraz 3201-ICE.52.85.2022.2.

IV. Uwagi i wnioski.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski Usunąć nieprawidłowości w budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40 w Szczecinie, zakwalifikowane 30 maja 2022 r. podczas okresowej kontroli, jako stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa obiektu, użytkowników bądź środowiska, które powinny zostać naprawione niezwłocznie.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i ust. 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 13 października 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

Kontroler
Karol Kośnik
specjalista kontroli państwowej

Kontroler
Adam Milczarek
starszy inspektor kontroli państwowej